

افشای رانت سیاه قیر

رستم قاسمی، وزیر راه و شهرسازی می‌گوید: برخی شرکت‌های قیر ساز حواله‌های دریافتی و کیوم باتوم مرغوب داخلی را با و کیوم باتوم نامرغوب خارجی جابه‌جایی کنند که این اقدام به کیفیت راه‌ها ضرر می‌زند. او دستور داده تا همه دستگاه‌های تابعه و ادارات کل راه و شهرسازی استان‌ها به آزمایش مرغوبیت قیر دریافتی اقدام و نتیجه آن را در سامانه توزیع قیر بارگذاری کنند.

از سوی دیگر، ناصر عاشوری، دبیر کل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پالایش نفت با اشاره به فسادزا بودن طرح قیر رایگان گفته است: تجربه سال‌های قبل نشان داده حواله‌ها در بازار آزاد داخلی حتی در دویی زیر قیمت خرید و فروش می‌شود و عامل خراب کردن بازار قیر ایران شده است.

اذعان وزیر راه و شهرسازی و همچنین یک مقام صنفی نشان می‌دهد توزیع قیر رایگان، حتی به حکم قانون، فسادآور و رانت‌آفرین است و سود آن را افراد خاصی به جیب می‌زنند. نقل است که در اقتصاد «ناهار مجانی» وجود ندارد و هر چه که رایگان و مجانی داده شود، به‌معنای آن است که هزینه آن از بیت‌المال پرداخت شده است.

اکنون فرصت خوبی است که دولت و مجلس با

آسیب‌شناسی بازار سیاه رانت قیر، این بساط فسادآفرین و

مخرب را جمع کنند و نگذارند عده‌ای به بهانه‌های مختلف

به سودهای نجومی دست یابند. قاطعی کردن قیر مطلوب با

قیر بی کیفیت با فروش حواله‌های قیر رایگان ۲۰۰وی سکه

رانت سیاه در بازار قیر ایران است که ادامه آن با هیچ منطقی

قابل دفاع نیست.

نقد خبر

معمای توزیع عادلانه آب

خبر: مرکز پژوهش‌های مجلس می‌گوید: پس از ۱۵ جلسه و ۲۵۰ ساعت کار شناسی، یک پیش‌نویس جدید برای اصلاح قانون توزیع عادلانه آب تدوین و به مجلس ارسال کرده است.

نقد: هم‌اکنون قانون حاکم بر مدیریت منابع آب، قانون توزیع عادلانه این مایه حیات مصوب سال ۱۳۶۱ است. در طول این سال‌ها کشور با مصرف غیربینه منابع آب ناشی از اشتباه در سیاستگذاری و تصمیم‌گیری مواجه بوده و بروز خشکسالی و تنش آبی بر دامنه بحران بی‌آبی و کم‌آبی افزوده است تا جایی که اقتصاد و محیط‌زیست ایران را در معرض تهدید جدی قرار داده است. در چنین شرایطی اصلاح قانونی که ۴۰ سال نظام حکمرانی مدیریت آب را مشخص کرده، از حساسیت بالایی برخوردار است و انتظار می‌رود قبل از اینکه این قانون اصلاح شود، جزئیات آن منتشر شده و ابهامات آن رفع شود. امروزه صیانت از منابع آبی کشور و استفاده بهینه از آن، از جمله ضرورت‌های ملی است و هر گونه خطای تصمیم‌گیری بدون آینده‌نگری می‌تواند دردسرساز باشد و حتی تنش آبی را تشدید کند. به همین سبب قانونگذاری در حوزه آب یک مسئله پیچیده، چندوجهی و البته مستلزم اراده ملی و مشارکت عمومی است تا کشور در نتیجه این اصلاح قانون آسیبی نبیند و مسیر گذشته اصلاح شود.

خبر

وضع سدهای تهران

مدیر دفتر بهره‌برداری و نگهداری از تأسیسات آبی و برقایی شرکت آب منطقه‌ای تهران، از کاهش ۲۵درصدی میزان بارندگی‌های حوضه آبریز تهران در مقایسه با سال آبی گذشته و به تبع آن، کاهش ۲۶۹میلیون مترمکعبی ذخایر آب سدهای پنج‌گانه استان تهران خبر داد. طبق اعلام وزارت نیرو، محمد شهریار ی گفت: هم‌اکنون حجم ذخایر سدهای تأمین‌کننده آب شرب استان تهران ۵۰۰میلیون مترمکعب است که در مقایسه با ذخیره ۷۷۰میلیون مترمکعبی روز مشابه سال گذشته، ۲۵درصد کمتر است.

ذخیره آب سدهای تهران

بانک

دولت سیزدهم به وعده خود برای گسترش سطح دسترسی مردم به تسهیلات خرد عمل کرد، بانک

مرکزی هم پیشگام شده تا همه بانک‌ها یک روش

شفاف و بدون اعمال سلیقه در پرداخت تسهیلات را

در پیش بگیرند.

به گزارش همشهری، ۲۷دسامه سال گذشته

بود که سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری، در دیدار با مدیران عامل بانک‌ها اعلام کرد: بانک‌ها با همکاری بانک مرکزی، کار گروهی برای شناسایی و رفع مشکلات درونی نظام بانکی تشکیل دهند تا با بازنگری مقررات بانکی به رفع تعارض‌ها، ایجاد شفافیت و تسهیل مسیر فعالیت‌های بانکی در زمینه ارتباط مردم و تولیدکنندگان با بانک‌ها اقدام کنند. رئیس جمهوری به صراحت از بانک‌ها خواسته بود در پرداخت تسهیلات خرد به مردم اعتبارسنجی جایگزین اخذ وثیقه شود؛ بانک‌ها به مردم تسهیلات بدهند نه تضییقات. از جمله اینکه مقررات بانک‌ها در اعطای تسهیلات به مردم باید سهل و آسان و شفافیت و تسهیل مسیر فعالیت‌ها تسهیل شود؛ تسهیلات تا حداکثر سخت گیرانه باشد.

حالا بانک مرکزی پرداخت وام ۲۰۰میلیون تومانی به ایرانیان بدون ضامن و تنها براساس اعتبارسنجی مشتری‌ان را به شبکه بانکی ابلاغ کرده است. این دستور که شبیهه اجرایی پرداخت تسهیلات خرد را مشخص می‌سازد با هدف آسان‌سازی مسیر بهره‌مندی متقاضیان از تسهیلات تا حداکثر ۲۰۰میلیون تومانی با استقرار نظام وثیقه‌گیری بانک‌ها مبتنی بر اعتبارسنجی صادر شده است. با اجرای دستور جدید، فهرستی از تضمین‌ و وثایق قابل قبول بانک‌ها از مشتریان جهت دریافت این تسهیلات تعیین و مقرر شده اعطای تسهیلات خرد

به متقاضیان دارای سابقه و امتیاز اعتباری براساس اعتبارسنجی، در قبال اخذ حداکثر ۲مورد وثیقه انجام پذیرد.

سقف و شرط وام خرد

بانک مرکزی اعلام کرده از تاریخ ابلاغ دستور جدید بانک‌ها وظیفه دارند تسهیلات خرد را بر اساس شرایط جدید، امتیاز اعتباری مشتریان و رتبه اعتباری داخلی و سقف اعتبار تعیین شده برای هر مشتری حقیقی در قالب قراردادهای فروش اقساطی، اجاره به شرط تملیک، متناسب با امتیاز اعتباری مشتری، پرداخت کنند. همچنین حداکثر مجموع اصل تسهیلات ریالی خرد قابل پرداخت به هر مشتری در سطح تمامی بانک‌ها مبلغ ۲۰۰میلیون تومان خواهد بود. براساس دستور اجرایی بانک مرکزی، ضوابط، شرایط و سایر جزئیات اجرایی مربوط به نحوه اعطای تسهیلات خرد از قبیل دوره و شبیهه بازپرداخت اقساط یا تسویه تسهیلات، شبیهه محاسبه سود، مشورتیان بازمی‌گردد، طبق بخش‌نامه جدید، مقررات ابلائی مربوط از جمله مفاد دستورالعمل‌های اجرایی عقود و الزامات مقرر در فرم‌های یکنواخت قراردادهای اعطای تسهیلات بانکی خواهد بود.

روش اعتبارسنجی مشتری‌ان

به گزارش همشهری، یکی از مهم‌ترین چالش‌های دریافت تسهیلات خرد، به چگونگی اعتبارسنجی مشتریان بازمی‌گردد، طبق بخش‌نامه جدید، بانک مرکزی بانک‌ها را موظف کرده قبل از اعطای تسهیلات، ابتدا نسبت به استعلام سابقه چک برگشتی و بدهی غیر جاری مشتری اقدام کنند. به این ترتیب پرداخت تسهیلات خرد به مشتری دارای چک برگشتی رفع سوءاثر نشده یا دارای بدهی

اقتصاد

عکس همشهری: علی‌رضا تقوی

بانک مرکزی به بانک‌ها دستور داد

بدون ضامن، ۲۰۰میلیون وام بگیرید

غیرجاری تا زمان رفع سوءاثر از چک برگشتی و تعیین تکلیف بدهی غیرجاری مطابق ضوابط ابلاغی مربوط ممنوع خواهد بود.

همچنین در دادن وام خرد به مشتری دارای سابقه و امتیاز اعتباری، بانک‌ها می‌تواند با رعایت تکالیف قانونی و مقررات مرتبط و همچنین شرایط مندرج در این دستورالعمل، متناسب با امتیاز اعتباری مشتری، میزان تسهیلات خرد اعطایی و درجه نقدشوندگی وثایق و تضمین ارائه شده، حداکثر ۲مورد از تضمین و وثایق تعیین شده را از تسهیلات گیرنده یا ضامن دریافت کنند.

وام با سهام عدالت و سیم‌کارت

با اجرایی شدن شبیهه جدید دریافت تسهیلات خرد به بانک‌ها، از این پس متقاضیان و ضامنان می‌توانند ۲مورد از اسناد و وثیقه‌ها را به‌عنوان تضمین بازپرداخت تسهیلات به بانک ارائه کنند. این وثیقه‌ها شامل اوراق تجاری از قبیل چک یا سفته مشتری، اوراق بدهی اعم از اوراق پذیرفته شده در بازار سرمایه و غیرآن، سهام شرکت‌های پذیرفته شده در بورس از جمله سهام عدالت، واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس، چک یا سفته ضامن، اموال عینی یا ارزش عرفی از قبیل خودرو، مسکوتات یا مصنوعات طلا، حساب‌پارانه اشخاص، گواهی کسر از حقوق مشتری یا ضامن، ضمانت یک نفر کاسب دارای پروانه کسب فعال، سیم‌کارت دائمی ثبت شده تحت مالکیت مشتری، ضمانت صادر شده از بنگاه محل اشتغال مشتری، متضمن تضمین دیون تسهیلات گیرنده، قرارداد لازم‌الاجرا و سایر تضمین متناسب با امتیاز اعتباری مشتری و تشخیص بانک می‌شود.

البته بانک مرکزی اعلام کرده در مناطق روستایی ضمانت یک نفر ساکن روستا که اهلیت و صلاحیت او را شورای اسلامی روستا تأیید کرده باشد با مهر شورای اسلامی روستا قابل قبول است و برای روستاییان، کشاورزان، دامداران سنتی و عشایر، پروانه چرای دام، پروانه چاه کشاورزی، سند مالکیت اراضی کشاورزی و ضمانت زنجیره‌ای هم به‌عنوان تضمین پذیرفته می‌شود. این گزارش می‌افزاید: در اعطای تسهیلات خرد به مشتری فاقد سابقه و امتیاز اعتباری، بانک می‌تواند متناسب با سطح درآمد مشتری و توان بازپرداخت اقساط، با اخذ حداکثر ۲مورد از وثیقه‌ها و تضمین‌ها برای بار نخست تا سقف ۱۰۰میلیون تومان به پرداخت تسهیلات اقدام کند.

استفناها را بخوانید

با ابلاغ شبیهه جدید دریافت وام خرد، از این پس بانک‌ها باید نسبت به الکترونیک کردن قراردادهای اعطای تسهیلات بانکی در چارچوب مقررات اعلام شده بانک مرکزی اقدام کنند و نسخه‌ای از آن را در اختیار مشتری قرار دهند. البته بانک مرکزی می‌گوید: این دستورالعمل با هدف تسهیل و ایجاد وحدت رویه در فرایند اعطای تسهیلات خرد تدوین شده و به‌معنای حق و تعهد برای مشتری و بانک‌ها نیست و اعطای تسهیلات براساس شرایط، منابع و اولویت‌های هر بانک انجام می‌شود. افزون بر این دریافت وثیقه نقدی از مشتری در اعطای تسهیلات خرد، در قالب انواع سپرده‌ها ممنوع است و بانک‌ها حق استفاده از سایر قراردادهای تسهیلاتی برای پرداخت تسهیلات خرد را ندارند همچنین تسهیلات قرض الحسنه ازدواج و تسهیلات خرید و جعاله مسکن مشمول احکام و ضوابط خاص خود خواهد بود.

همشهری

بازار

پیشنهاد وزیر اقتصاد برای اصلاح بازار نان و آرد

وزارت اقتصاد به دولت پیشنهاد داده تا قیمت گندم و آرد برای مصرف‌کننده افزایش نیابد و به جای آن الگوی مصرف نان اصلاح و جلوی قاچاق گندم به کشورهای همسایه گرفته شود

«نان و آرد را گران نکنید.» این پیشنهاد رسمی احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد به دولت است؛ آن‌هم در شرایطی که قیمت آرد به روایت فعالان صنعت آرد و نان جهش پیدا کرده و روایت‌هایی از قاچاق گندم و آرد به کشورهای همسایه شنیده می‌شود. نشانه‌ای از اینکه توزیع آرد با قیمت‌های یارانه‌ای دچار اختلال شده و کیسه‌های آرد چه به‌صورت مستقیم و چه از روش‌های دیگری از جمله تبدیل به ماکارونی از بازار دیگر کشورها سر درآورده است. چاره چیست؟

وزارت اقتصاد به دولت پیشنهاد داده تا قیمت گندم و آرد برای مصرف‌کننده افزایش نیابد و به جای آن مصرف نان در کشور اصلاح و جلوی قاچاق گندم به کشورهای همسایه گرفته شود. این پیشنهاد که روز گذشته در ستاد اقتصادی دولت به ریاست رئیس‌جمهور بررسی شد، در نهایت به این جمع‌بندی رسیده که با توجه به اهتمام دولت بر کنترل قیمت نان و جلوگیری از افزایش بهای آن، جوانب گوناگون این طرح در دستگاه‌های مسئول بررسی و نتیجه برای تصمیم‌گیری به جلسات آینده ستاد ارائه شود.

به گزارش همشهری، حالا باید منتظر تصمیم نهایی دولت در جلسه ستاد اقتصادی کابینه سیدابراهیم رئیسی ماند آن‌هم در شرایطی که گزارش‌ها از افزایش قیمت آرد منتشر شده و محمد رضا مرتضوی، رئیس انجمن آردسازان با انتقاد از افزایش ناگهانی قیمت آرد می‌گوید: وزیر جهاد کشاورزی می‌تواند با توجه به این خواست کند و این افراد باید پاسخگو باشند که چرا این چنین بی‌برنامه عمل کردند. او توضیح می‌دهد شرکت بازرگانی دولتی ۳نوع آرد را در اختیار نانوایان قرار می‌دهد که قیمت یک نوع آرد، همچنان ثابت و ۶۵۰تومان است و نوع دوم آردی است که در اختیار نانوایی‌های آردآبد (شامل نان‌های صنعتی، فانتزی و حجیم) قرار می‌گیرد که قیمت این آرد نیز کیلویی ۹۰۰تومان و ثابت مانده است. مرتضوی اضافه کرد: نوع سوم آردی است که در اختیار کارخانه‌های ماکارونی‌سازی، کیک، کلوچه، نشاسته و رشته پزی قرار می‌گیرد که قیمت آن از کیلویی ۲۵۰۰تومان ۱۲هزار تومان افزایش یافته است. به‌گفته رئیس انجمن آردسازان، «اروز پیش به کارخانه‌ها ابلاغ شده که قیمت آرد برای تولیدکنندگان ماکارونی، کیک، کلوچه، نشاسته و رشته پزی ۵برابر شده است.

نان گران می‌شود؟

این فعال صنفی درپاسخ به این پرسش که آیا قرار است قیمت نان ثابت بماند، می‌گوید: با توجه‌به افزایش حقوق کارگران و نرخ سوخت، قیمت نان نیز افزایش می‌یابد اما هنوز رسماً این اتفاق نیفتاده اما ااعدان باید این کار انجام شود. مرتضوی تأکید می‌کند: اگر هم‌اکنون برخی نانوایی‌ها قیمت نان را گران کرده‌اند به‌دلیل افزایش دستمزد و نرخ سوخت است. رئیس انجمن آردسازان ایران، کمبود آرد در برخی از استان‌های کشور را تأیید نمی‌کند و می‌افزاید: درباره آرد نانوایی‌ها هیچ مشکلی وجود ندارد و توزیع آن به‌روال سابق در حال انجام است. اما از آنجا که قیمت آرد ماکارونی ۵برابر شده، هنوز شرکت‌ها برای خرید قیمت جدید مراجعه نکرده‌اند و به همین دلیل وقفه ۱۵روزه‌ای در تولیدات صنف و صنعت رخ می‌دهد.

مخالفت دولت با گرانی نان

رئیس اتحادیه نانوایان سنتی تهران اما می‌گوید: قیمت فعلی نان متناسب با افزایش هزینه‌های تولید نیست. از وزارت صمت درخواست کرده‌ایم قیمت نان را افزایش دهد، ولی هنوز پاسخی دریافت نکرده‌ایم. بیژن نوروزی مقدم می‌افزاید: ماده اولیه نانوایی‌ها گندم و آرد است اما عواملی که در قیمت نان اثر می‌گذارد تنها این دو مورد نیست. ۹۰درصد هزینه‌های نانوایی‌ها دستمزد، برق، بیمه و خمیرمایه و... است و ۱۰درصد باقی‌مانده را آرد تشکیل می‌دهد و با توجه به افزایش هزینه‌های تولید چه قیمت آرد و گندم زیاد شود چه نشود باید قیمت نان تغییر کند.

او تأکید می‌کند: اگر قرار باشد همه عوامل تولید با افزایش قیمت همراه شوند باید قیمت نان هم تغییر کند. پیشنهاد ما این بود که هر سال با توجه به افزایش هزینه‌ها به قیمت نان هم اضافه‌شود که هم دولت زیر بار مالی اضافه نرود و هم به مردم فشار نیاید. از طرفی نانوایان هم نتوانند از پس هزینه‌های نانوایی برآیند.

معمای قیمت آرد

علی‌تقی ایمانی، عضو شورای عالی قیمت‌گذاری گندم هم تأیید کرده است: نرخ آرد در بازار تغییر محسوسی کرده و این وظیفه دستگاه‌های نظارتی است که در این زمینه اقدام کنند زیرا هنوز گندمی که کیلویی ۱۱هزار و ۵۰۰تومان از گندم‌کاران خریداری شده به آرد تبدیل نشده است. از این‌رو نباید شاهد افزایش قیمت آرد در بازار باشیم. او یس‌آوری می‌کند: دولت بعد از افزایش نرخ تضمینی گندم به این نتیجه رسید که تولیدکنندگان ماکارونی گندم کیلویی ۲هزار و ۷۰۰تومان خریداری و به صادرات آن اقدام می‌کنند؛ به‌عبارت دیگر صنف و صنعت از دولت یارانه می‌گیرد و به صادرات محصول اقدام می‌کند اما از یارانه‌ای که پرداخت می‌کنند چیزی عاید دولت و مردم نمی‌شود از این‌رو شورای عالی قیمت‌گذاری می‌تواند تصمیم‌گیری از صنف را از شمول دریافت یارانه گندم خارج کند. به‌گفته ایمانی؛ ۲۰۰هزار تن ماکارونی با آرد یارانه‌ای صادر می‌شود باید بگوییم که سود حاصل از صادرات این محصول عاید عده‌ای خاص می‌شود.

این عضو شورای عالی قیمت‌گذاری گندم می‌گوید: تنها راه اصلاح این سیستم و پایان دادن به رانت این است که یارانه نان مستقیم به مردم داده شود و اگر دولت از تولیدکنندگان حمایت نکند جایش‌ها می‌جهایی چون جنگ روسیه و اوکراین ما را در تأمین نیاز با دشواری‌های جدی مواجه می‌کند. ایمانی در پاسخ به این پرسش که آیا تغییر نرخ آرد صنف و صنعت اعمال شده است؟ افزود: این تغییر نرخ در شورای عالی قیمت‌گذاری با ریاست وزیر کشاورزی تصویب شده و دولت برای اجرای آن اصرار دارد اما هنوز ابلاغ نشده است.